

Саопштење за јавност

ЕМС АД је национални оператор преносног система и једна од најбољих енергетских компанија у региону и не можемо дозволити да се наше име у јавности провлачи у негативном, а пре свега нетачном, контексту. Посебно је забрињавајуће што нас у тај контекст смешта ресорно Министарство рударства и енергетике (МРЕ).

Није тачно да ЕМС стопира Закон о обновљивим изворима енергије, како је данас изјавила министарка рударства и енергетике. Ми, као уосталом и ЈП ЕПС и Агенција за енергетику инсистирамо на изменама делова закона који могу да нанесу несагледиве последице по електроенергетски систем Србије.

Подсећамо министарку Михајловић да Србија већ има озбиљан удео ОИЕ у свом производном миксу, а ЕМС управо инсистира на интеграцији нових стабилних и управљивих ОИЕ. ЕМС, ЈП ЕПС и АЕРС инсистирају на пажљивом и контролисаном увођењу неуправљивих извора енергије у производни микс РС. Сви указујемо на чињеницу да се ниједна земља није одрекла, а посебно не преко ноћи, конвенционалних, управљивих извора енергије (у шта се убраја и угља). О даљем начину коришћења угља, као важног ресурса ког Србија има, и ког се не треба одрећи, потребно је да стратешки размишљамо и уз поштовање свих еколошких стандарда.

Имајући у виду да у нашој компанији ради 588 инжењера и пет (будућих и садашњих) доктора наука, те да имамо чак 536 запослених који раде на местима са повећаним ризиком (опасним по живот), да смо потпуно корпоратизована компанија са професионалним пословодством и директорком изабраном на јавном конкурс, те да осим тога што одржавамо преносни систем (преко 10.000 километара далековода и преко 40 постројења) ми и управљамо њиме, да смо основали тржиште електричне енергије и да редовно остварујемо профит и новац уплаћујемо у буџет РС, налазимо да је некоректно, непрофесионално и у крајњој линији штетно да нас из МРЕ оптужују да имамо „страх од одговорности“ и да „нисмо ништа урадили“ у области инвестиција или да каснимо са њима, као и многе друге изјаве које се ових дана могу чути у јавности од представника МРЕ.

Оно што смо имали да кажемо о предлогу за измене Закона о ОИЕ ми смо, званичним путем, рекли у неколико дописа које смо послали министарству. Исти став на ову тему исказала је и највећа енергетска компанија у држави ЈП ЕПС, као и Агенција за енергетику РС. Никада никакав званичан одговор на све што смо указали у тим дописима, од ресорног министарства, ми нисмо добили. Уместо тога, добили смо кроз медијске изјаве етикете да смо неспособни, да смо кочничари и људи прошлости.

Тврдимо да није тачно да су у Закон о обновљивим изворима енергије унете све сугестије Електромерже Србије. Стојимо иза захтева да је закон потребно мењати, без обзира на медијске нападе које трпимо. На негативне ефекте пребрзе интеграције енергије из ветра и солара указали смо на самом почетку мандата министарке рударства још у новембру 2020. године, а до данас и више пута.

Ниво једне озбиљне енергетске компаније каква је ЕМС, а каквом нас је, бар до јуче сматрала и хвалила се тим и сама министарка Зорана Михајловић, није да се преко медија дописује. Ми знамо шта је наш посао и радимо га у интересу грађана ове земље. Ипак, зарад заштите угледа наше компаније и свих запослених приморани смо да укажемо на нетачне изјаве које представници МРЕ у јавности дају последњих дана, а које се тичу инвестиција у преносни систем.

ЕМС не гради и не инвестира у преносни систем на основу паушалних процена (по принципу да лизнемо прст и ако дува ту градимо преносну мрежу) већ планирајући инвестиције по највишим европским стандардима и правилима Европске мреже оператора преносног система (ENTSO-E), чији је уосталом ЕМС пуноправни члан. ЕМС сваке године израђује План развоја преносног система РС за период од минимум 10 година (убудуће ће се израђивати на две године), као и План инвестиција у преносни систем за период од три године. На План развоја преносног система Агенција за енергетику даје сагласност, при чему она претходно и спроводи јавне консултације.

Врло је битно истаћи да постоји разлика између инвестирања у преносни систем које, зарад потреба становништва и привреде, плански спроводи ЕМС АД и прилагођавања преносног система за потребе објеката за производњу електричне енергије, јер су у том случају управо инвеститори у те објекте у обавези да финансирају недостајућу инфраструктуру.

Такође, желимо да подвучемо да **планске** инвестиције у преносни систем у претходних десет година нису касиле, и не касне, те да је просек трајања извођења радова за инвестиције у наш преносни систем бољи од европског стандарда.

Подсећамо да је Електромрежа Србије **већ инвестирала 30 милиона евра из сопствених средстава** у два далековода у Банату која ће омогућити интеграцију ветропаркова снаге 2,8 GW, који су у различитим фазама прикључења. Да не помињемо друга улагања у преносни систем широм Србије, попут потпуно нових трафостаница Бистрица, Врање, Београд... преко комплетних ревитализација постојећих објеката и изградње и ревитализације далековода. **ЕМС је у претходних девет година реализовао инвестиције у вредности од 330 милиона евра.**

Наш инвестициони замањ се наставља, а **улагања у преносни систем у наредних осам до десет година износиће бар 700 милиона евра.**

Што се тиче изградње преносних капацитета, позиционирање неких од наших капиталних пројеката извршено у регионима у којима се очекује интензивна интеграција обновљивих извора није случајност, већ су ти пројекти и планирани тако да се дозволи пласман енергије из ових извора према потрошачима. Пројекат *БеоГрид 2025* директно повезује област јужног Баната са потрошачима Београда и Срема, док ће изградња новог двосистемског далековода 400 kV од ТС Јагодина 4 до региона Костолца установити још један коридор за пренос електричне енергије ка потрошњи у централној Србији. Такође, пројекат *Панонски коридор* омогућиће евакуацију енергије из Бачке ка централној Србији.

Трансбалкански коридор за пренос електричне енергије, пројекат који и сама министарка Михајловић често хвали, али је очигледно на то сада заборавила, представља окосницу развоја наше преносне мреже и **вредан је око 160 милиона евра.** Кроз територију Србије он се реализује кроз четири секције. **ЕМС је сопственим средствима финансирао, и пре времена завршио, целу прву секцију од Панчева до границе са Румунијом,** а друга секција ће очекивано бити завршена **већ ове године.** Завршетак комплетног пројекта очекује се 2025. године.

На крају желимо да поручимо јавности Србији да сви у Електромрежи Србије, увек – па тако и сада – савесно, одговорно и професионално раде свој посао и да су медијски напади који долазе из Министарства рударства и енергетике последњих дана према нашој компанији контрапродуктивни и лоши како за нашу компанију тако и за цео електроенергетски сектор, па у крајњој линији и репутацију Републике Србије.

Самостални сектор за медије и комуникацију ЕМС АД